

Valinnaisaineet 9. luokalla

9. luokalle valitaan neljä tuntia valinnaisaineita. A2- ja B2-kielten opiskelijat valitsevat vain kaksi tuntia valinnaisaineita, sillä kieliopinnot jatkuvat myös 9. luokalla.

Kaikki jatkavat syventävän taide- ja taitoaineen (T-valinnainen) opintoja myös 9. luokalla.

Voit valita kaksi kahden tunnin valinnaisainetta (2+2) tai yhden kahden tunnin valinnaisaineen sekä kaksi lyhytkurssia (2+1+1). Kahden tunnin valinnaisaineista annetaan numeroarviointi ja lyhytkursseista suorituserkintä.

Valinnaisaineet ja jatko-opinnot

Valinnaisainetta opiskellen voi selvittää edellytyksiään joidenkin alojen ammatillisiin opintoihin, mutta mikään valinnaisaine ei ole ehtona alan jatko-opintoihin pääsyyn. Yhteisiin aineisiin liittyvien valinnaisaineiden arvosanat antavat pisteitä myös yhteishaussa. Taito- ja taideaineiden arvosanat ovat erityisen tärkeitä, sillä ne pisteytetään ammatillisen puolen yhteishaussa kahteen kertaan.

Lukion valintaperusteina otetaan huomioon kaikille yhteisten **lukuaineiden** arvosanat, sekä lisäksi kaikki valinnaisten vieraiden kielten numeroarvosanat. Valinnaisesta kielestä voi halutessaan pyytää päättötodistukseen myös pelkän suorituserkinnän.

Valintakortti ja Wilman kurssitarjotin

Jokainen oppilas tekee valintansa valintakortille. Valintakortti täytetään kortissa olevien ohjeiden mukaisesti ja kortin allekirjoittavat sekä oppilas että huoltaja.

Ennen kuin palautatte kortin kouluun, merkitkää ensisijaiset valinnat myös sähköisesti Wilman kurssitarjottimeen seuraavan ohjeen mukaisesti:

1. Kirjaudu Wilmaan omalla (oppilaan) tunnuksellasi (ei sovelluksen vaan selaimen kautta).
2. Mene Wilman oikeassa reunassa olevaan kohtaan *Kurssitarjotin*.
3. Valitse kohta *9.lk tarjotin*.
4. Näpäytä niitä valinnaisaineita, jotka olet merkinnyt valinnaiskorttiin ensisijaiseksi valinnaksi.
5. Kun olet merkinnyt valinnat, voit kirjautua ulos Wilmasta.

Kurssitarjotin näkyy Wilmassa 26.1.–30.1.

Jos et onnistu tekemään Wilma-merkintöjä kotona, ota yhteyttä Anu Piispaseen (anu.piispanen@jamsa.fi, 040 712 2488). Myös opinto-ohjaajat Auli Tirola ja Jari Aine auttavat kaikissa valinnaisaineisiin liittyvissä kysymyksissä.

Palauta valintakortti viimeistään perjantaina 30.1.2026 Jari Aineelle (8ABC) tai Auli Tirolalle (8DEFH).

Muista tehdä Wilma-merkinnät ennen kortin palauttamista.

1. KAHDEN TUNNIN VALINNAISAINEET (V-valinnaiset)

Valitse yksi tai kaksi valinnaisainetta.

MUSIIKKI

Kurssilla kehitetään yhteissoittotaitoja ja soitetaan monipuolisesti eri musiikkityylejä ja -kulttuureja edustavaa ohjelmistoa. Työtapoina käytetään laulamista, soittamista ja kuuntelua. Oppilas oppii samalla musiikin teoriaa: rytmejä, nuotteja ja musiikin merkintätapoja sekä musiikkiteknologiaa, kuten äänentoistolaitteiden käyttöä. Kurssilla valmisteltavaa ohjelmistoa voidaan esittää koulun tapahtumissa ja juhlissa.

KOTITALOUS

Kurssilla syvennetään kotitalouden 7. luokan oppisisältöjä ja vahvistetaan arjen hallintataitoja. Kurssilla voidaan perehtyä oman kodin hoitoon, budjetointiin sekä valmistamaan edullista ja monipuolista ruokaa. Tavoitteena on opetella omaa kotia varten tarvittavia taitoja. Kurssilla harjoitellaan käytännössä ruoanvalmistusta, leivontaa ja kodinhoidollisia tehtäviä. Lisäksi harjoittelemmme yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, organisointi- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä vastuullisuutta. Numeroarviointi. (Vain niille oppilaille, jotka eivät valitse muita kotitalouden kursseja.)

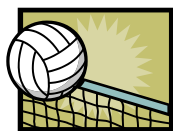

KUVATAIDE

Kurssi syventää ja laajentaa oppilaan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin. Monipuolisen tekemisen ja kokemisen kautta vahvistetaan oppilaan kuvallisen tuottamisen taitoja sekä taiteen tuntemusta. Tunneilla mm. piirretään, maalataan, muovailaan ja muotoillaan, valokuvataan, tutustutaan kuvataiteen historiaan ja nykypäivään sekä opetellaan katsomaan ja ymmärtämään kuvia ja niiden tekijöitä.

PELIEN KURSSI

Kurssin tavoitteena on hankkia positiivisia kokemuksia eri pelien parissa, oppia peleihin liittyviä motorisia perus- ja lajitaitoja, pelivälineen hallintaa, kehittää pelikäsitystä sekä oppia pelaamaan fair play -periaatetta noudattaen.

Kurssi pitää sisällään erilaisia yksilö- ja joukkuepelejä käytettävissä olevat tilat, olosuhteet sekä ryhmän rakenne ja toiveet huomioon ottaen.

TUKIOPPILASKURSSI

Tavoitteet ja sisältö: Laajalla tukioppilaskurssilla toimimme koko lukuvuoden ajan toisten oppilaiden tukena. Kurssilla harjoitellaan toisten huomioimista ja kuuntelemista, kaverin auttamista sekä ilmaisu- ja esiintymistaitoja. Samalla opetellaan toimimaan lasten ja nuorten tukena esimerkiksi kiusaamistilanteissa. Tukioppilaat järjestävät erilaisia tapahtumia, pitävät tukioppilastunteja, toimivat kummioppilaina sekä käyvät leikittämässä nuorempia lapsia. Tukioppilaat saavat myös itse suunnitella tapahtumia. Kurssin suorittanut oppilas saa valmiudet toimia seiskojen kummioppilaina.

Työtavat: Yksilö-, pari- ja ryhmätöitä; keskustelua; draamaharjoituksia; leikkejä ja leikkien ohjaamisen harjoittelua; vierailuja koulun ulkopuolisiin kohteisiin.

Arviointi: Numeroarviointi pohjautuu tuntityöskentelyyn, aktiivisuuteen ja ideointiin sekä erilaisten tehtävien ja projektien suorittamiseen.

TIETOKONE HYÖTYKÄYTTÖÖN

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on oppia sujuvaa tietokoneen käyttöä, oppia käyttämään tietokonetta monipuolisesti hyödyksi niin koulussa kuin vapaa-ajallakin ja oppia etsimään tietoa monipuolisesti eri lähteistä.

Työtavat: Yhteinen opetus, henkilökohtainen ohjaus sekä työskentely itsenäisesti, parin kanssa ja ryhmässä.

Sisältö: Kurssin sisältöjä ovat näppäimistön hallinta ja kymmensormijärjestelmän alkeet, kuvan- ja tekstinkäsittelyn perusteet, taulukkolaskentaohjelmaan tutustuminen, esitysgrafiikka sekä nettisivujen tekeminen

Arviointi: Numeroarviointi. Jokaisesta aihealueesta annetaan tehtyihin harjoitustöihin perustuva numero, joka yhdessä tuntityöskentelyn kanssa muodostaa kurssin arvosanan. Lisäksi kurssilla käytetään vertaisarviointia ja itsearviointia sekä käydään mahdollisesti arviointikeskustelu opettajan kanssa.

TEKSTIILITYÖ

Tällä kurssilla syvennetään osaamista tekstiilityön eri osa-alueilla. Tavoitteena on kokonainen käsityöprosessi, jossa oppilas mahdollisimman itsenäisesti suunnittelee tekemänsä tuotteet ja etsii ratkaisuja prosessin ongelmakohtiin. Tavoitteena on valmistaa käyttökelpoisia tuotteita, hyödyntäen laajasti eri materiaaleja ja valmistustekniikoita nauttien kädentaidoista ja tekemisen ilosta. Käy kurkkaamassa aikaisemmin valmistuneita töitä Instagramissa tilillä kassaapaunussa.

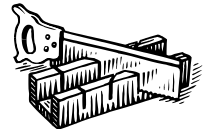
TEKNINEN TYÖ

Tavoitteet: Tavoitteena kehittää kädentaitoja teknisen työn eri osa-alueilla. Erilaisia materiaaleja käyttäen (esim. puu, metalli, muovit jne.) pyritään suunnitelmalliseen tekemiseen hyödyntäen sekä nykuteknologiaa että perinteistä käsityötä.

Sisältö: Oppilaat saavat itse valita ja suunnitella valmistamansa työt. Työideoita ja valmiita työpiirustuksiakin voidaan käyttää, mutta jokaisessa työssä pyritään soveltamaan myös omia ideoita ja suunnittelua.

Työtavat: pääsääntöisesti yksilötyöskentelyä, mutta isompia töitä voidaan tehdä myös pareittain tai ryhmissä.

Arviointi: numeroarviointi, tuntityöskentely ja valmistuneet työt sekä työvaiheiden dokumentointi

2. LYHYTKURSSIT (L-valinnaiset)

Valitse kaksi lyhytkurssia, jos valitsit vain yhden kahden tunnin valinnaisineen.

TUKIOPPILASKURSSI

Tavoitteet ja sisältö: Kurssilla harjoitellaan toisten huomioimista ja kuuntelemista, kaverin auttamista sekä ilmaisu- ja esiintymistaitoja. Samalla opetellaan toimimaan lasten ja nuorten tukena esimerkiksi kiusaamistilanteissa. Tukioppilaat järjestävät erilaisia tapahtumia, pitävät tukioppilastunteja, toimivat kummioppilaina sekä käyvät leikittämässä nuorempia lapsia. Tukioppilaat saavat myös itse suunnitella tapahtumia.

LEIVONTA

Kurssilla harjoitellaan valmistamaan suomalaisia suolaisia ja makeita leivonnaisia. Lisäksi harjoitteleme yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, organisointi- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä vastuullisuutta.

(Vain niille oppilaille, jotka eivät valitse muita kotitalouden kursseja.)

HYVINVOINTI JA KEHONHUOLTO

Kurssilla tutustutaan hermostoa rauhoittaviin aktiviteetteihin ja stressinhallintakeinoihin. Liikutaan rauhassa ja rauhoitutaan liikkeeseen. Tutustutaan erilaisiin kehonhuolto- ja rentoutusmenetelmiin sekä hyvinvoinnin teoriaan. Voidaan tehdä myös hyvinvointiaiheisia tutustumiskäyntejä.

TANSSI JA MUSIIKKILIIKUNTA

Kurssilla kehitetään aerobista kuntoa, lihaskuntoa ja liikkuvuutta sekä tutustutaan musiikkiliikunnan eri muotoihin. Kurssilla voidaan hyödyntää eri tyyllilajien musiikkia, leikkejä, tansseja ja kehorytmejä. Lähtökohtana on toiminnallisuus ja tekemisen kautta oppiminen. Kurssilla voidaan valmistella myös esityksiä koulun tapahtumiin ja juhliin.

LIHASKUNTO JA KESTÄVYYS

Kurssilla opitaan ylläpitämään ja kehittämään omaa fyysiseen terveyteen ja suorituskykyyn liittyvää kuntoa, erityisesti kestävyyttä, nopeutta, voimaa ja liikkuvuutta. Keskeisiä sisältöjä ovat esimerkiksi kuntosalityöskentely sekä erilaiset kuntopiirit, lenkkeily, juoksu- ja loikkaharjoitteet. Lisäksi voidaan pelata sekä tehdä venyttely- ja rentoutusharjoitteita.

BÄNDIKURSSI

Kurssilla kehitetään yhteissoittotaitoja ja perehdytään syvemmin eri soitinten soittotekniikkaan sekä kunkin soittimen rooliin yhtyeessä. Musiikkiteknologiaan tutustutaan käytännönläheisesti: perehdymme äänentoistolaitteiden käyttöön ja mahdollisesti myös musiikin tekemisessä ja äänittämisessä tarvittavaan laitteistoon ja ohjelmistoihin. Kurssilla valmisteltavaa ohjelmistoa voidaan esittää koulun tapahtumissa ja juhlissa.

ÄIDINKIELEN VALINNAISKURSSI

Valinnaisaikässä syvennetään kirjoittamisen, esittämisen ja itseilmaisun taitoja. Sisältö tarkentuu kulloisenkin valinnaisryhmän mukaan.

ÄIKKÄÄ LUKIOON AIKOVILLE

Kurssilla kerrataan keskeisiä asioita kieliopista ja kielenhuollosta, sekä harjoitellaan eri tekstilajien tunnistamista, kirjoittamista ja analyysia. Saat varmuutta lukion kirjoitus- ja lukutaidon tehtäviin.

Arviointi: hyväksytty/hylätty.

Kurssi korvaa yhden vapaavalintaisen kurssin Jämsän lukiossa.

PIIRUSTUS JA MAALAU

Piirustus ja maalaus -kurssilla tutustutaan erilaisiin piirto- ja maalausmenetelmiin, kehitetään omaa kuvailmaisua sekä syvennytään itseä kiinnostavaan tekniikkaan.

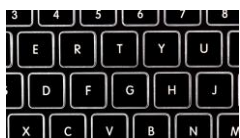
Opetuksen sisältöalueet muodostuvat oppilaita kiinnostavista kuvista, ympäristön kuvakulttuureista sekä eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa tuotetuista kuvista.

ENGLANNIN LISÄKURSSI

Englannin lisäkurssilla pelataan pelejä, harjoitellaan epätavallisia mutta hyödyllisiä arkisia taitoja englanniksi, keskustellaan maailman menosta, katsotaan kiinnostavia asioita ja pohditaan, mikä niissä vetää puoleensa. Osallistujien toiveita otetaan huomioon kurssin suunnittelussa. Englannin perusoppituntien taitoja syvennetään ja sovelletaan.

NÄPPÄILYTAITO

Tavoitteet: kehittää näppäimistönhallintaa, jotta tietokoneella kirjoittaminen on sujuvaa ja virheetöntä

Työtavat: henkilökohtainen ohjaus ja itsenäinen työskentely

Sisältö: kymmensormijärjestelmän alkeet, oman kirjoitusnopeuden ja –tarkkuuden kehittäminen

Arviointi: hyväksytty/hylätty

PELIEN LOGIIKKA

Tavoitteet: Tutustua erilaisiin lauta- ja korttipelieihin. Harjoitella loogista päättelyä ja kehittää ongelmanratkaisukykyä pelien avulla.

Työtavat: Kurssilla pelataan erilaisia lauta- ja korttipeliejä parin kanssa ja ryhmissä. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan oma lautapeli.

Sisältö: Erityyppiset lauta- ja korttipelit sekä loogisen ajattelun perusteet.

Arviointi: hyväksytty/hylätty

RUOTSILLA JATKOON

Tavoitteet: ruotsin taitojen monipuolinen vahvistaminen siten, että jatko-opinnot alkavat varmemmalta pohjalta.

Sisältö: harjoitellaan erityisesti kuullun ymmärtämistä mutta kirjoitetaan myös lyhyitä tekstejä ja tehdään suullisia harjoituksia. Kieliopissa kerrataan kaikki perusasiat: substantiivien, adjektiivien ja verbien taivutus, pronomineja, sanajärjestys.

Työtavat: yksilö- ja parityöt, suullinen ja kirjallinen tuottaminen.

Arviointi: hyväksytty/ hylätty. Hyväksytyin arvosanan edellytys on tuntitehtävien ja muistiinpanojen tekeminen.

Kurssi korvaa yhden vapaavalintaisen kurssin Jämsän lukiossa.

MATEMATIIKKA LUKIOON AIKOVILLE

Tavoitteet: Lukion matematiikan opintojen onnistuneen alun varmentaminen.

Sisältö: Peruskoulun matematiikan keskeiset aiheet eli luvut ja laskutoimitukset, prosenttilaskenta, potenssilaskenta, neliöjuuri, polynomilaskenta, funktio-oppi, yhtälöoppi sekä geometria ja trigonometria.

Työtavat: Oppikirja Linkki – johdantokurssi lukion matematiikkaan, yhteinen teoriaopetus ja itsenäinen harjoittelu sekä kotitehtävien tekeminen. Kurssista järjestetään koe/kokeita, jotka on suoritettava hyväksytysti.

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Kurssi korvaa yhden vapaavalintaisen kurssin Jämsän lukiossa.

KEMIAA JA FYSIIKKA LUKIOON AIKOVILLE

Tutkimuspainotteinen kurssi lukio-opintoja suunnitteleville. Kurssilla tutustutaan kemian ja fysiikan erilaisiin tutkimuksiin, opetellaan hyödyntämään matematiikkaa kokeellisissa töissä, harjoitellaan itsenäistä työskentelyä, sekä laaditaan ja toteutetaan oma tutkimus.

Kurssi korvaa yhden vapaavalintaisen kurssin Jämsän lukiossa.

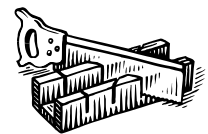
TEKNINEN TYÖ 1h

Tavoitteet: Tavoitteena kehittää kädentaitoja teknisen työn eri osa-alueilla.

Sisältö: Oppilaat saavat itse valita ja suunnitella valmistamansa työt. Työideoita ja valmiita työpiirustuksiakin voidaan käyttää, mutta jokaisessa työssä pyritään soveltamaan myös omia ideoita ja suunnittelua.

Työtavat: pääsääntöisesti yksilötyöskentelyä

Arviointi: hyväksytty/hylätty

TURVAKURSSI

Tavoitteet: Kurssin käytyään oppilas tietää miten selvittää yleisimmistä arjen häiriötilanteista, ymmärtää kotivaran merkityksen, ymmärtää antaa ensiapua, osaa hälyttää apua ja aloittaa alkusammutuksen sekä tietää pääpiirteittäin keskeisten turvallisuusviranomaisten tehtävät.

Sisältö: Arjen häiriötilanteet ja varautuminen (palot, onnettomuudet, rikokset, sähkökatkot, kyberturvahäiriöt yms.), hätäensiapu ja alkusammutus, kotivara ja turvallisuusuhkien tunnistaminen, turvallisuusviranomaiset ja niiden rooli, käytännön harjoitukset, yhteistyö turvallisuusammattilaisten kanssa.

Työtavat: Oppitunnit, vierailut/vierailijat (turvallisuusalan ammattilaiset), käytännön harjoitukset, simulaatiot häiriötilanteista (ryhmätyöskentelynä).

Arviointi: hyväksytty/hylätty

